

Det grønlandske Arbejdsmiljøråd

Årsberetning 2008

I medfør af Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 1048 af 26. oktober 2005 af Lov om Arbejdsmiljø i Grønland nedsættes Det grønlandske Arbejdsmiljøråd.

Rådets sammensætning i 2008 har været:

	Navn:	Organisation:	Suppleant:
Formand	Sten A.J. Lund	Udpeget af Landsstyret	
Medlem samt sted- fortrædende formand	Lisbeth Frederiksen	IMAK, PPK, PIP	Sivso Dorph
Medlem	Beathe Hendriksen	SIK	
Medlem	Sofie Fleischer	SIK	
Medlem	Dorthe Johansen	AK, ASG	Erik Hammeken
Medlem	Kisea Bruun	KANUKOKA	Svend Møller
Medlem	Karsten Klausen	GA	
Medlem	Erne Olsen	SSK	Kristian Nukajaraq Lennert
Medlem	Flemming Enequist	Grl. Landsstyre i samråd med Finansministeriet	

Rådets mødeaktiviteter

1. møde – 23. april 2008

På årets første møde deltog Johannes Kardel fra Det Grønlandske Nævn for Arbejdsskadesikring, hvor rådet bl.a. gennemgik:

1. Organisationernes arbejdsmiljøindsatser og tiltag for 2008

- IMAK, PPK, PIP's indsatser m.v.: PPK har skiftet formand: Birtha Bianco fratrædt den 31. marts indtil 1. juni Annette M Hansen pr. 1. juni Karin Holler.
PIP Ny overenskomst med lønstigninger, seniorordning, barsel
IMAK. Repræsentantskabsmøde i april i Ilulissat.
Mundtlig beretning på hjemmeside. Vedtaget nyt princip- og indsatsprogram, hvor arbejdsmiljøet har en central rolle, herunder opfølgning på anbefalingerne fra den store konference i april 2007.
Mange medlemsforslag som enten direkte eller indirekte relaterer sig til arbejdsmiljøspørgsmål.

Ændring af vedtægter – pga. kommunesammenlægningen og ønske om ændring af strukturen på det grønlandske arbejdsmarked.

Kursus i samtale teknik for øvede tillidsfolk samt lederkursus gennemført i marts/april.

Fortsat stigende antal sager, der relaterer sig til arbejdsmiljøet.

Forhåbninger om at en ny aftale vedr. fridøgn – og hviletid bliver færdig snarest.

Kursus for de nye tillidsfolk i efteråret og planer om endnu flere lederkurser.

Deltaget i møde med hjemmestyret/KANUKOKA om procesplaner i forbindelse med omlægning af opgaver og reduktionen af antal kommuner.

- GA's indsats m.v.: GA har fået ny direktør: Henrik Leth fra 1. januar 2008.
GA's bestyrelse har truffet beslutning om, at der årligt skal gennemføres regionsmøder med lokalforeningsformændene. De første møder blev gennemført i november/december 2007. På alle møderne var et af punkterne Arbejdsmiljø med specielt fokus på APV. Der ud over er der afholdt skurvogns-/medlemsmøder i de byer, hvor vi af en eller anden grund har været på gennemrejse. Også på disse møder er der blevet orienteret om de nye regler for APV.
Derudover har GA ultimo 2007 i samarbejde med Handelsskolen i Nuuk gennemført 5 kurser i APV, hvor der har deltaget ca. 150 personer.
GA's bestyrelse holdt møde i februar 2008, hvor blandt andet GA's mål og strategier blev revideret. Der var dog ikke forslag til ændringer i de afsnit, der vedrører arbejdsmiljøområdet.
Bestyrelsen traf beslutning om at sammenlægge Brancheudvalget for entreprenører og produktion, og der er derudover tilføjet en ny branche nemlig råstofområdet/mineraludvinding. Dette vil give GA nye udfordringer i forhold til arbejdsmiljøområdet. Der er helt andre forudsætninger ved arbejde i miner, herunder specielt underjordiske miner. GA vender tilbage, hvis der opstår problemer med nugældende regler.
Der ud over blev der nedsat et nyt brancheudvalg for IT, Kommunikation & Medie
I marts måned blev der afholdt valg til brancheudvalgene
GA oplever et fortsat stigende behov for at få de danske regler i Arbejdsmiljøloven vedrørende fritagelse for virksomhedernes straffeansvar sat i kraft i Grønland. Punktet sættes på dagsordenen til næste møde.
- AK, ASG's indsats m.v.: Der har været afholdt kursus for tillidsmændene i Sydgrønland. Næste kursus vil blive afholdt her i Midtgrønland og er under forberedelse.
AK's hjemmeside til medlemmerne bliver løbende opdateret vedr. nye tiltag.
- SIK's indsats m.v.: SIK's repræsentantskab har netop holdt møde, og arbejdsmiljørådets tiltag om sikkerhed på arbejdspladser blev fremlagt fra hovedbestyrelsens rapport, og spørgsmål om sikkerhed fra tilsynet, som Jens Jensen og Arnaq Grønvold fremlagde under deres besøg hos SIK i december 2007, blev lagt frem til uddeling, da vi mener, at de kan tages med hjem og blive drøftet af repræsentanter og medlemmer. På den måde kan debatten om sikkerhed øges.
Det er planlagt, at "Sikkerhed på arbejdspladsen" skal inddrages som fast emne under repræsentanternes kurser.
SIK's hovedbestyrelse vil i maj 2008 gennemgå et kursus i loven om sikkerhed på arbejdspladserne.

2. Orientering fra Det Grønlandske Nævn for Arbejdsskadesikring

Det Grønlandske Nævn for Arbejdsskadesikring fremlagde en opgørelse over arbejdsskadesager opgjort pr. 21/4 2008 med bemærkninger. Der blev endvidere fremlagt en undersøgelse om forskellige arbejdsskader udarbejdet af arbejdsmedicinere Niels Ebbenhøj.

2. møde – 26. august 2008

Rådets 2. møde blev holdt med deltagelse af direktør for Arbejdstilsynet i Danmark Jens Jensen og jurist i Arbejdstilsynet i Danmark Karen Vibeke Müller, hvor følgende emner blev drøftet og gennemgået:

1. Orientering fra medlemmerne

Forløbet og processen af organisationernes tidligere udmeldte arbejdsmiljøindsatser, tiltag og planlagte arbejdsmiljøaktiviteter for 2008.

- KANUKOKA's indsatser m.v.: KANUKOKA har brugt sine sædvanlige informationskanaler til kommunerne til at gøre opmærksom på lovændringen og APV-bekendtgørelsen. Landsforeningens hjemmeside har en undersektion om arbejdsmiljø, hvor der er lagt informations- og vejledningsmateriale, der gerne skal bidrage til vedvarende opmærksomhed på området i de kommunale forvaltninger.
Den gennemgribende strukturreform i den offentlige sektor med kommunesammenlægninger og omrokering af opgaveområder mellem Hjemmestyret og kommunerne står for døren.
Da en så omfattende omlægning af arbejdsområder naturligvis kan skabe bekymring blandt de offentligt ansatte, og da den også berører spørgsmål om det psykiske arbejdsmiljø, har KANUKOKA i forbindelse med de første skridt i udarbejdelsen af vejledningsmateriale til kommunerne for knap to år siden givet forslag til kommunikationsstrategi. Indarbejdelse af rutiner for kommunikation og dialog i reformprocessen vil nemlig bidrage til forståelse og tryghed blandt medarbejderne. KANUKOKA har i øvrigt sammen med Hjemmestyret nedsat en arbejdsgruppe for personaleområdet, der rådgiver kommunerne i håndtering af området, så reformprocessen her kan foregå på en smidig måde.
- GA's indsatser m.v.: GA har haft gode erfaringer med de kurser, der er gennemført vedrørende APV. Tilbagemeldingerne fra virksomhederne, efter kurserne er gennemført, og virksomhederne har udarbejdet APV, har været meget positive. Dialogen mellem ledelse og medarbejdere har medført, at alle i virksomhederne har større fokus på arbejdsmiljøet, og det er blevet legalt at påpege det over for andre ansatte, herunder også virksomhedens ledelse.
Flere på kurserne ønskede, at adgangen via nettet til at finde relevant materiale blev lettere. GA har på denne baggrund fået lavet en rubrik på forsiden på hjemmesiden "Har du husket APV'en". Under denne rubrik ligger stort alle relevante links til APV-materiale.
GA opstarter her i efteråret Byggeriets Lederuddannelse. Lederuddannelsen består af 4 moduler og løber over 2 år. Det ene modul indeholder 2 dage med arbejdsmiljø.
Vi afholder også i år regionsmøder i de fem regioner, som GA har inddelt Grønland i. I den forbindelse vil vi selvfølgelig også orientere de mindre virksomheder om, at de skal

have APV fra den 1. januar 2009. GA er klar over, at det vil blive væsentligt sværere at få de mindre virksomheder til at lave APV.

Derudover vil GA intensivere informationsmaterialet ultimo 2008 om APV for mindre virksomheder specielt via vores hjemmeside.

- IMAK, PPK, PIP's indsatser m.v.: PIP afholder TR og lederkurser i efteråret. IMAK har ansat yderligere en medarbejder.

På baggrund af et mæglingresultat med Hjemmestyret opstartes en modulopdelt skolelederuddannelse, som bl.a. omfatter emnerne samarbejdsudvalg og Psykisk arbejdsmiljø. På IMAK's hjemmeside er der nu et skema, man kan bruge til at vurdere det psykiske arbejdsmiljø på skolen. IMAK har sammen med Nanortalik kommune bekostet oversættelsen.

Aftalen om hviletid og fridøgn er stadig ikke på plads - mangler AT's godkendelse. IMAK afholder TR kurser i efteråret.

2. Orientering fra Arbejdstilsynets direktør Jens Jensen med følgende indhold:

Den grønlandske arbejdsmiljølov er nu oversat til engelsk. Den er lagt på Arbejdstilsynets hjemmeside.

JJ orienterede om, at der siden arbejdsmiljølovens vedtagelse er lavet følgende bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse om bygherrens pligter i Grønland
- Bekendtgørelse om hvileperiode og fridøgn i Grønland
- Bekendtgørelse om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder i Grønland
- Bekendtgørelse om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde på virksomheder i Grønland
- Bekendtgørelse om unges arbejde i Grønland
- Bekendtgørelse om forretningsordenen for Det Grønlandske Arbejdsmiljøråd
- Bekendtgørelse om arbejdspladsvurdering i Grønland
- samt udkast til bekendtgørelse om asbest i Grønland

Der er endvidere lavet diverse vejledninger

På næste rådsmøde i november fremlægges udkast til sikkerhedsuddannelsesbekendtgørelse.

I 2009 er det planen at kunne fremlægge udkast til bekendtgørelse om kraner.

3. Orientering fra jurist i Arbejdstilsynet i Danmark Karen Vibeke Müller:

Udkast til bekendtgørelse om asbest blev gennemgået og bekendtgørelsen med høringsvar fra Arbejdsmiljørådet skal nu sendes til Hjemmestyret og Beskæftigelsesministeriet.

3. møde – 11. november 2008

På rådets 3. møde deltog direktør for Arbejdstilsynet Danmark Jens Jensen, hvor følgende emner blev drøftet:

1. Orientering fra medlemmerne

Forløbet og processen af organisationernes tidligere udmeldte arbejdsmiljøindsatser, tiltag og planlagte arbejdsmiljøaktiviteter 2008.

- IMAK, PPK, PIP's indsatser m.v.: Såvel PIP som PPK afholder i øjeblikket kongres/repræsentantskabsmøde. PIP afholder desuden kurser for TR og ledere.
Der er store problemer med det psykiske arbejdsmiljø på Dronnings Ingrid's Hospital pga. besparelser og manglende personale.
IMAK: Skolelederuddannelses-indholdet er næsten fastlagt nu. Det bliver en modulopdelt uddannelse med 3 moduler. Der er indgået aftale om hviletid og fridøgn. Medlemsblad bliver temanummer fremover. Næste nummer handler om psykisk arbejdsmiljø. IMAK deltager sammen med Hjemmestyret og KANUKOKA i rekrutteringstiltag på jobmesse og ved andre møder i DK. TR-kursus afholdt i september i Ilulissat. Der er indgået samarbejdsaftale med GA. Dele af skole i Sisimiut lukket pga. skimmelsvamp.
  - AK, ASG's indsatser m.v.: I maj 2007 holdt AK 2-dages kursus om APV for samtlige tillidsrepræsentanter fra Kysten i forbindelse med organisationens landsmøde. Kurset er dog endnu ikke fulgt op.
  - Der er igangsat en undersøgelse af eventuelle kviksølvskader for grønlandske klinikassistenter i forbindelse med lignende undersøgelser i Danmark. Stedet for undersøgelsen kendes desværre ikke.
  - GA's indsatser m.v.: Der er holdt regionsmøde i Sydgrønland, hvor der blev orienteret om de nye regler for APV, der træder i kraft den 1. januar. Derudover blev det oplyst, at der vil komme en tjekliste til de mindre virksomheder, som kan anvendes til udarbejdelse af APV'en.
Desværre nås regionsmøderne i de andre regioner ikke i år.
GA er ved at lave en ny hjemmeside med et nyt design, forhåbentlig bliver den lettere tilgængelig både for brugerne og for administratorerne i GA.
GA udsender nyt Nyhedsbrev "Aurora". Det er planen, at det skal udkomme 4 gange årligt. I såvel det første som det næste nummer vil der være artikler om APV, herunder orientering om de nye regler og GA's erfaringer fra de større virksomheder, der har udarbejdet APV.
Som led i orienteringen om de nye regler for APV vil GA lægge artikler ud på hjemmesiden, så der også af denne vej bliver informeret om, at alle virksomheder med ansatte skal have en APV fra den 1. januar.
Derudover er arbejdsmiljø et fast punkt på brancheudvalgsmøderne, hvor alt løst og fast om arbejdsmiljø bliver debatteret
- Planer næste år
- GA vil i samarbejde med virksomhederne inden for minedrift begynde at se på arbejdstidsreglerne, da disse ikke umiddelbart er tilpasset arbejdstiderne i minedrift. Et af problemerne er det ugentlige fridøgn. Hverken virksomhed eller medarbejder er interesseret i at gå ude i en mine og holde friweekend. Alle vil hellere arbejde hele ugen og derefter have fri i en længere periode, hvor de er hjemme ved familien.
- GA vender tilbage med et oplæg til Arbejdsmiljørådet, når bekendtgørelsen om hvileperioder og fridøgn er gennemgået med virksomhederne.
- GA vil også se nærmere på bekendtgørelserne om elevator m.v. med de tilhørende AT-vejledning. Det bør undersøges, om der er behov for disse bekendtgørelser - specielt kravet til uddannelse.

2. Orientering fra Arbejdstilsynets direktør Jens Jensen med følgende indhold:

Udkast til bekendtgørelse om sikkerhedsuddannelse blev gennemgået. Ændringerne i bekendtgørelsen kræver også rettelser i bekendtgørelse om sikkerhedsorganisation og bekendtgørelse om anvendelse af statslig tilskud til uddannelse af sikkerhedsorganisationens medlemmer. Arbejdsmiljøuddannelsen hjemtages endvidere til Arbejdstilsynet, dette kræver også ændringer af reglerne. Der skal også ske en drøftelse af arbejdsdelingen, skal man beholde rådet og det styrende udvalg, eller skal det slås sammen. Arbejdstilsynet i Danmark laver nu forslag til bekendtgørelse om ændringer af eksisterende bekendtgørelser, og udkastene må behandles på næste rådsmøde.

Arbejdsmiljøuddannelsen kommer efter Arbejdsmiljørådets anbefaling til at omfatte hele det grønlandske arbejdsmarked.

Supertjeklisterne ligger nu på Arbejdstilsynet i Grønlands hjemmeside.

Det styrende Udvalg

Der har i 2008 været afholdt to ordinære møder, henholdsvis den 25.08.2008 og 10.11.2008. Under begge møder har direktør Jens Jensen deltaget på vegne af Arbejdstilsynet i DK.

Kursusaktiviteter

Der har i 2008 været afholdt 19 kurser – for i alt 301 deltagere: 12 grønlandssprogede med 198 deltagere, og 7 dansksprogede med 103 deltagere. Ud af de 301 kursusdeltagere kom 264 fra offentlige eller offentligt ejede virksomheder, og 37 fra private firmaer.

Revision/ajourføring/oversættelse af undervisningsmateriale

En revision af underviservejledningen pågår. Et udkast er udarbejdet og er tilsendt Arbejdsmiljøuddannelsen samt Arbejdstilsynet i DK til kommentering.

Arbejdsmiljøuddannelsens organisatoriske placering

Der har igennem flere år været en dialog omkring uklarheder omkring den organisatoriske placering af sekretariatet for Arbejdsmiljøuddannelsen på Jern- og Metalskolen mellem DSU, KIIP og Arbejdstilsynet.

I forbindelse med en ændring i 2008 af ressortområderne i Grønlands Hjemmestyre, hører Jern- og Metalskolen – og dermed også Arbejdsmiljøuddannelsen – igen organisatorisk under Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke (forkortet KIIN).

På grund af en varslet forhøjelse af det årlige beløb, Jern- og Metalskolen opkræver for at huse/administrere Arbejdsmiljøuddannelsen, har Arbejdstilsynet den 4. september 2008 skriftligt opsagt aftalen og vil hjemtage uddannelsen med virkning fra 1. april 2009.

Andre aktiviteter og sager af egen drift

- Arbejdsmiljørådets §-50 redegørelse 2008 til Beskæftigelsesministeren, Landsstyremedlemmet for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser og Arbejdstilsynet er afsendt den 10. december 2008 med indstilling om, at der udarbejdes en fælles anmeldeblanket for hhv. arbejdsulykker og arbejdsbetingede lidelser samt at der i Grønland indføres regler om begrænsning af arbejdsgiverens strafansvar og skærpelse af straffene for visse overtrædelser, der begås af ansatte m.v. i Grønland.
- Kåring af årets arbejdsplads 2008 den 8. december 2008. Temaet var arbejdspladsvurdering, og der blev kåret 2 vindere: Nota Bene Radio A/S og Grønlands Landsbibliotek. Kåringen blev dækket meget flot af både radio og TV.
- TV-programmer og TV-spots produceret af Inuk Media ApS har været sendt på KNR.

Rådets indsatsområder

Arbejdsmiljørådet støttede ud over sine egne indsatser i 2008 op omkring kreds Grønlands indsatsområder. Kreds Grønlands indsatsområder 2008:

Indsatsplan 2008

Indsatsnavn	Arbejdsmiljøproblemer i fokus
Informationsindsats om den nye bekendtgørelse om APV	
Bygge – og anlæg	Ergonomi, nedstyrtningssfare, ulykkesforebyggelse, løft, personlige værnemidler, tekniske hjælpemidler
Lastnings- og losningsarbejde af fly	Unge, løft og arbejdsstillinger, tekniske hjælpemidler, personlige værnemidler, kulde og træk, ulykkesforebyggelse.
Frisørsaloner	Kemi, hudbelastninger, indeklime, ergonomisk arbejdsmiljø, psykisk arbejdsmiljø
Bagerier	Ulykker, hud- og luftveje, løft, ensidigt gentaget arbejde og arbejdsstillinger, psykisk arbejdsmiljø, kulde og varme

Rådets økonomi

Arbejdsmiljørådets bevilling gives via den danske finanslov og var i 2008 på 300.000 kr. til den ordinære drift.

Godkendt af Arbejdsmiljørådets medlemmer

Nuuk, den

Sten A.J.Lund
formand